

ת"פ 15545/11/14 - מדינת ישראל נגד אחמד אבו הייכל

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 15545-11-14 מדינת ישראל נ' אבו הייכל

בפני: כבוד השופט הבכיר אמנון כהן

המאשימה

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)
ע"י ב"כ עו"ד חן בן שלום

נגד

הנאשם

אחמד אבו הייכל (עציר)
ע"י ב"כ עו"ד אדוארדו מייסלף

הכרעת דין

1. נגד הנאשם, אחמד אבו הייכל, הוגש כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירה של שוד, לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - החוק).

2. על פי המתואר בכתב האישום, ביום 25.10.14, עובר לשעה 22:00 (בשעה שאינה ידועה במדויק למאשימה), קשר הנאשם עם שניים אחרים, מקין רומאן (להלן - מקין) ואייהם אחמד עבדאללה (להלן - אייהם), קשר לביצוע שוד של נהג מונית ולחלוקת השלל ביניהם. כחלק מתוכנית השוד, הצטייד מקין באלה מתקפלת ואילו אייהם הצטייד בשוקר חשמלי.

השניים נכנסו לרכבו של הנאשם (מסוג פולקסווגן גולף), כאשר מקין יושב לימינו של הנאשם ואילו אייהם במושב האחורי. הנאשם נסע מעין-ראפה לכיוון נווה אילן וכחלק מתוכנית השוד, הוריד את מקין ואייהם בתחנת האוטובוס הראשונה שלאחר כיכר התנועה הסמוך לתחנת הדלק בה שוכן "פונדק אלביס". מקין ואייהם המתינו בתחנת האוטובוס למונית אקראית, מתוך מטרה לעלות עליה ולשדוד את הנהג, כאשר הנאשם צופה בהם מאזור תחנת הדלק וממתין כדי למלט אותם לאחר השוד באמצעות רכבו. לאחר כשעה של המתנה, ומשלא עברה מונית במקום, חזרו מקין ואייהם לרכבו של הנאשם והשלושה החליטו להוציא את תכנית השוד אל הפועל בתחנת האוטובוס הסמוכה למחלף הראל.

בהגיעם למקום, ירדו מקין ואייהם בתחנת האוטובוס במחלף הראל והנאשם המתין להם ברכבו במרחק מה. כעבור זמן מה, עצרו מקין ואייהם מונית מסוג סקודה מ.ר. 88-148-25 (להלן - המונית), בה נהג מרדכי ימין (להלן - המתלונן). השניים ביקשו מהמתלונן להסיעם לעין ראפה, כאשר מקין ישב במושב הקדמי ליד המתלונן ואייהם במושב האחורי. הנאשם, נסע בעקבות המונית.

בהגיעם לעין ראפה, כיוון מקין את המתלון עד לדרך ללא מוצא, בעלייה תלולה הסמוכה למגרש ספורט, שם, עצר המתלון את המונית. מקין שאל אותו למחיר הנסיעה והמתלון השיב, כי המחיר הוא 30 ₪. לאחר מכן, פתח מקין את הדלת, הכה את המתלון במצחו באמצעות האלה, תוך שהוא גורם לחבלה במצחו של המתלון. במקביל, תקף אייהם את המתלון במוותנו באמצעות השוקר החשמלי. המתלון פתח את דלת הנהג, השתחרר מחגורת הבטיחות וברח במורד הדרך תוך שהוא צועק "הצילו". מקין ואייהם נטלו מהמונית ארנק ובו כ-70 ₪ וכן נרתיק ובו נייר, פילטרים וטבק לגלגול, וברחו מהמקום.

עם מנוסת המתלון במורד הכביש, באו לעזרתו שני עוברי אורח, ולאחר מכן הצטרפו עוברי אורח נוספים ובהם הנאשם, שהגיע למקום כחלק מתוכנית השוד אותה רקח עם מקין ואייהם.

3. נטען, כי במעשיו המתוארים לעיל, גנב הנאשם דבר, בצוותא, ובשעת מעשה או בתכופ אליו ביצע מעשה אלימות באדם ופצע אותו כשהוא מזוין במכשירים שיש בהם כדי לסכן ולפגוע, וזאת כדי להשיג את הדבר הנגנב ולמנוע התנגדות לגניבתו ולהתגבר עליה.

גדר המחלוקת

4. אין מחלוקת בין הצדדים, כי בערב האירוע הסיע הנאשם את מקין ואייהם לתחנת האוטובוס הסמוכה לפונדק אלביס ולאחר מכן הסיעם לתחנת האוטובוס במחלף הראל. בנוסף, אין מחלוקת לגבי העובדה, כי משם נסע הנאשם לעין ראפה וכי בזמן שהתרחש השוד, הוא היה בקרבת מקום.

המחלוקת היא, האם, כטענת המאשימה, נטל הנאשם חלק בתכנון השוד ותפקידו היה לשמש כרכב המילוט, או שמא כטענת הנאשם, לא היה לו כל קשר לתכנון או ביצוע השוד: לגרסתו, הוא אך פגש את מקין ואייהם "במקרה" בעין ראפה, וכ"טובה", הסיעם לתחנת האוטובוס ליד פונדק אלביס ובהמשך לתחנת האוטובוס במחלף הראל. לאחר מכן, נסע לבדו לעין ראפה כדי למסור את הרכב שלו למוסכניק. בסמוך לביתו של המוסכניק, הוא ראה שני חברים שלו ונעצר לשוחח איתם. כעבור כחצי שעה, הבחינו השלושה במתלון צועק "משטרה" והלכו לסייע לו.

דין

5. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, שמעתי את העדויות השונות ועיינתי בראיות שהוצגו בפניי ובכללן בקלטות החקירה, אני מוצא את הנאשם אשם במיוחס לו. אפרט.

6. תחילה, עומדת לפניי גרסתו של **מקין**, אשר מסר, כי הנאשם נטל חלק בתכנון השוד ותפקידו במהלך השוד, היה להסיע את אייהם ואותו לנקודה ממנה יעלו על מונית וכן לשמש כרכב המילוט.

7. הודעותיו של מקין במשטרה, הוגשו בפתח חקירתו הראשית בבית המשפט, כעדות ראשית (בהסכמת ב"כ

הנאשם). מקין נחקר במשטרה ביום 2.11.14 (חקירתו החלה בשעה 16:53). תחילה, הכחיש את מעורבותו בביצוע השוד וטען, כי הוא שהה בביתו בזמן האירוע וצפה בטלוויזיה (במוצג ת/16, בש' 32 וש' 72). בשלב מסוים, נשאל ע"י החוקר שלמה שבתאי, **"אתה רוצה לעזור לעצמך? אתה רוצה לצאת לבחוף?"** והשניים יצאו להפסקה מחוץ לחדר החקירה (בש' 81). בהפסקה, המשיך החוקר שבתאי להקליט את מקין, ללא ידיעתו. מקין מסר לו, כי הוא אכן נסע במונית, בעודו שיכור לאחר בילוי באזור הפאבים בירושלים. משום שלא היה לו כסף לשלם לנהג המונית, **"נתתי לו מכה וברחתי מהאוטו"** (במוצג ת/18, ע' 1 ש' 27). מקין טען, כי הכה את הנהג באמצעות היד ועמד על כך, שלא גנב דבר מהמונית וכי היה לבדו בשעת המעשה. לאחר שחזרו מההפסקה לחדר החקירות, חזר מקין על גרסה זו.

8. בשעה 18:15 ביצע החוקר שלומי חיים תרגיל חקירה (במוצג ת/19). הוא שוחח עם מקין מבלי שמקין ידע שהשיחה מוקלטת. תחילה, חזר מקין על הגרסה שהציג בפני החוקר שבתאי. לאחר שהחוקר חיים אמר לו, **"שאף אחד לא יעבוד עליך, המצב לא טוב ... את כל התמונה אנחנו כבר מודעים. האמת, רק היא זאת שתוציא אותך מהסיפור הזה כמה שיותר טוב"** (בע' 2 ש' 1-18), מסר מקין, שהנאשם, אייהם והוא שתו וודקה בכפר ו"אמרו בוא נביא קצת כסף ... אמר אייהם זה היה, בוא נעשה שוד על נהג מונית" (בע' 3 ש' 29-33). השלושה נסעו ברכבו של הנאשם לפונדק אלביס, כדי למצוא שם מונית. לדברי מקין, בחלוף שעה בה לא עברה במקום מונית, **"אמרתי להם תקשיבו זה פה, לא עובר, בוא נעלה למבשרת, תוריד אותנו, אני ואיייהם ואתה תחכה באוטו, כשנעלה למונית אתה תעלה אחרינו, הוא אמר בסדר. הייתי אני ואיייהם, אני מקדימה, אייהם מאחורה"** (בע' 4 ש' 6-9). מקין הוסיף, כי הוא הכה את נהג המונית עם מקל ולאחר שהנהג נמלט מהרכב, הוא הרים את בלם היד, שכן הרכב היה במצב ניוטרל (בע' 4 ש' 14-21). לדבריו, הרעיון לנסוע למבשרת היה שלו, אך הרעיון של השוד **"היה שלהם"**. מקין נשאל, **"של אייהם?"** והשיב בחיוב (בע' 4 ש' 34-35). כן ציין מקין, כי הוא הכה את הנהג בראשו עם המקל וכי לאיייהם היה שוקר חשמלי. אשר לרכוש שנגנב, מסר מקין, כי הוא לקח מהמונית קופסה בה היו כ-10 שקלים וכי אייהם לקח מהמונית סיגריות (בע' 6 ש' 4-34) (התרגיל הסתיים בשעה 18:28).

9. בשעה 18:43 חודשה חקירתו של מקין ע"י החוקר שלומי חיים, הפעם בחדר החקירות (במוצג ת/17). מקין מסר, שהוא ישב ברכב הגולף של הנאשם, יחד עם הנאשם ואיייהם. השלושה שתו אלכוהול והנאשם אמר **"בוא נביא כסף"**. מקין השיב לו **"איך?"** ולדבריו, אייהם הציע, שישדדו נהג מונית, שכן **"עכשיו סוף יום ויש לו מלא כסף"**. לדברי מקין, **"זה היה רעיון של אחד [הנאשם] ללכת לשמה [לנווה אילן] ולתפוס איזה נהג מונית ולהרביץ לו על המקום ולקחת לו את הכסף"** (בש' 4-6). אייהם והוא חיכו בתחנת האוטובוס ובאותו זמן חיכה הנאשם ברכבו. כעבור כשעה חזרו לרכב ומקין הציע לנסות לעצור מונית בטרמפיאדה במחלף הראל, לנסוע עמה לעין ראפה ושם להכות את נהג המונית ולקחת את כספו (בש' 10-11). לשאלה, של מי היה רעיון לשדוד את הנהג, השיב: **"של כולנו"** (בש' 22).

10. מקין הוסיף, כי האלה והשוקר נקנו כשבועיים לפני האירוע, ע"י שלושתם: **"מהכסף של כולנו, כל אחד שם חצי"** (בש' 38) (בחקירתו הנגדית, הבהיר, כי התכוון ש"כל אחד שם חלק", בע' 32 ש' 29 לפרוטוקול מיום 2.4.15), ומאז שנקנו הם היו ברכבו של הנאשם: **"זה תמיד נמצא באוטו מאז שקנינו ועד המקרה"** (בש' 36). הוא החביא את הכסף שלקח מהמונית יחד עם האלה, מתחת לעץ לימון, וכעבור יומיים **"הבאתי את שניהם ונסענו לתל אביב אני ואיייהם ואחמד"** (בש' 44-45). לדבריו, התוכנית הייתה **"שנרדים אותו את הנהג וניקח את הכסף ונברח מהאזור ... באוטו ... של אחמד"** (בש' 70-74). מקין חזר על כך, שהיה זה רעיון שלו לנסוע לעין ראפה (בש' 74-70).

(76-80).

בחקירתו הראשית ע"י ב"כ המאשימה, אישר מקין את הדברים שמסר במשטרה.

11. התרשמתי לחיוב ממהימנות הדברים שמסר מקין במשטרה, ואני סבור, כי מסר דברי אמת. גרסתו הייתה הגיונית ועקבית, ושובצו בה תיאורים אותנטיים ופרטים רבים, המעידים על מהימנותה. כך, למשל, תיאורו כיצד לא עברה מונית באזור נווה אילן ("חיכינו איזה שעה, לא עברה אף מונית, בגלל המקרה שהיה באבו גוש"); כי הוא ישב במושב הקדמי ואייהם במושב האחורי; וכי לאחר שנהג המונית נמלט מהמונית, הוא הרים את בלם היד, שכן המונית הייתה במצב ניוטרל (במוצג ת/19, ע' 4 ש' 9-3 וש' 24-18). מעבר לכך, ניכר, כי מקין לא ניסה להפריז בחלקם של הנאשם ואייהם ולכלל אורך חקירתו, התייחס לשוד כאל פעולה משותפת של השלושה. כך, מסר מקין לגבי רכישת האלה והשוקר החשמלי ששימשו לביצוע השוד, כי הם נקנו כשבועיים לפני האירוע, "מהכסף של כולנו" (במוצג ת/17, בש' 38) וגם לגבי השאלה מי יזם את השוד בערב האירוע, טען, כי הייתה זו יוזמה משולבת של השלושה: הנאשם הציע באופן כללי לבצע שוד ("בוא נביא כסף"), לאחר מכן הציע אייהם באופן קונקרטי לשדוד נהג מונית, ואז, הציע הנאשם, כי יעלו על מונית באזור נווה אילן, יכו את הנהג וייקחו את כספו (במוצג ת/17, ש' 6-4). מקין עצמו, היה זה שהציע לעבור לבצע את התכנית במחלף הראל, לאחר שהתכנית למצוא מונית בסמוך לנווה אילן, לא צלחה.

12. סבורני, כי יש בתיאור מפורט זה באשר להשתלשלות תכנון השוד ובאשר לחלקו הספציפי של כל אחד מהשלושה, יחד עם העובדה, שמקין הודה שחלקו בהוצאת השוד אל הפועל היה משמעותי ודומיננטי (יזם את המעבר למחלף הראל), כדי להצביע על כך שמקין לא ביקש לטפול על השניים, ובפרט, על הנאשם, מעשה שלא ביצע. ניתן גם לראות, כי בחקירתו ע"י החוקר שבתאי נמנע מקין מלסבך את הנאשם והתעקש, כי הוא ביצע את השוד לבדו. רק בחקירתו ע"י החוקר חיים, לאחר שנאמר לו שוב ושוב, כי בידי המשטרה מידע קונקרטי שהוא לא ביצע את השוד לבדו, "בלית ברירה", סיפר מקין גם על חלקם של הנאשם ואייהם. יש בהתנהלותו זו כדי להפיג את החשש להפללת שווא ולחזק את הרושם, כי הדברים שמסר לחוקר חיים בדבר חלקו של הנאשם במעשה, הינם דברי אמת. בהקשר זה, אפנה גם לכך, שלצד דבריו, כי "לא יודע איך שכנעו אותי בסוף" לבצע את השוד (במוצג ת/19, ש' 26), חזר מקין פעם אחר פעם על כך, שהוא היה זה שהציע לעבור מנווה אילן למחלף הראל, שם סבר שיהיה סיכוי טוב יותר למצוא מונית. נראה, כי יש באמור להוות דוגמה בולטת להיותה של גרסתו מאוזנת ואותנטית. חשוב גם לזכור, כי בחקירתו ע"י החוקר חיים לא ידע מקין שדבריו מוקלטים, עובדה המגבירה גם היא את הרושם בדבר מהימנותם.

13. אציין, כי אמנם, בחקירתו הנגדית ע"י ב"כ הנאשם, לשאלה, "מי תכנן את כל הסיפור הזה", השיב מקין, כי היה זה הנאשם, אשר "רצה שנעשה את השוד הזה, כדי שיהיה לנו כסף לצאת לתל אביב" (בע' 27 ש' 19 וש' 24 ובע' 23 ש' 28 לפרוטוקול). בהמשך, אף אמר ביתר שאת, כי "הרעיון והתכנון בכללי היה תכנון של אחד [הנאשם]" (בע' 30 ש' 14). ואולם, לא מצאתי לקבל את טענת ב"כ הנאשם, כי יש בכך סתירה של ממש לעומת הדברים שמסר מקין במשטרה (כי אייהם היה זה שהציע לשדוד נהג מונית). זאת לנוכח דבריו של מקין במשטרה, כי הנאשם הוא זה שתכנן כיצד יתבצע שוד נהג המונית - באיזה מקום יעלו על מונית (אזור נווה אילן) וכיצד יתבצע השוד (מקין ואייהם יכו את נהג המונית וייקחו את כספו ואילו הנאשם ימתין להם ברכבו): "זה היה רעיון של אחד [הנאשם] ללכת לשמה [לנווה אילן] ולתפוס איזה נהג מונית ולהרביץ לו על המקום ולקחת לו את הכסף" (במוצג ת/17, ש' 6-4).

נראה, כי דברים אלה מסבירים את השוני המסוים בגרסתו של מקין בעניין השאלה מי יזם את השוד, שכן בהיותו של הנאשם מי שיצק תוכן של ממש להצעה התאורטית לבצע שוד של נהג מונית, התייחס אליו מקין כמי שיזם ותכנן את השוד כולו. רושם זה עולה גם מההסבר שסיפק מקין בבית המשפט לדבריו במשטרה, כי הרעיון לשדוד נהג מונית היה של אייהם. מקין הסביר, כי **"אמרנו אני ואייהם, איפה נעמוד? אין מקום. הוא [הנאשם] אמר לנו לעמוד בנווה אילן, הוא יחכה לנו ויסתכל על הכביש אם יש משהו ויעשה לנו באור, שנבין. אמרנו לו בסדר"** (בע' 31 ש' 10-14). בהמשך, הבהיר, כי **"כולנו תכננו יחד"**: **"אמרתי לך שזה היה רעיון כללי של אחד, אתה אומר שאייהם אמר בוא נלך לשדוד, אמרתי נכון"** (בע' 32 ש' 19-22). דבריו אלה בבית המשפט משתלבים היטב עם דבריו במשטרה, כי הרעיון לשדוד נהג מונית היה **"של כולנו"** (במוצג ת/17, ש' 22). בהינתן האמור, לא מצאתי סתירה של ממש בגרסתו של מקין לגבי השאלה מי העלה את הרעיון לשדוד נהג מונית ומי תכנן את השוד. מכל מקום, השאלה מי העלה את רעיון השוד, אינה חשובה, כל עוד נטלו השלושה חלק באירוע.

14. ב"כ הנאשם הוסיף והפנה לגרסתו של מקין במשטרה, לפיה שתו השלושה אלוהול ברכבו של הנאשם, לעומת דבריו בבית המשפט, שם טען, כי לא היו ברכב אלוהול או סמים (בע' 25 ש' 4-1 לפרוטוקול). ואולם, לא מצאתי בכך משום סתירה היורדת לשורש אמינות גרסתו. שכן, השאלה, האם שתו השלושה לפני השוד, אם לאו, אינה נוגעת ללב האירוע אלא היא שולית לו. בהיותה כזו, אין בכוחה לערער את מהימנות הדברים שמסר מקין ולהפוך אותם לחסרי ערך, והחשוב הוא בדבריו לגבי מעורבותו של הנאשם בתכנון השוד ובביצועו, עליהם חזר בעקביות הן במשטרה והן בעדותו (וכפי שנראה בהמשך, גרסה דומה גם מסר אייהם בחקירתו במשטרה). מכל מקום, נראה, כי הסיבה מדוע ניסה מקין לטשטש את נושא שתיית האלוהול והשימוש בסמים, היא משום שחשש שהתנהגותם זו של השלושה תגיע לידיעת משפחותיהם. וראו את סירובו במהלך עדותו לציין ליד משפחתו של הנאשם, כי הנאשם שתה אלוהול. בעקבות זאת, אף נעתרתי לבקשת ב"כ הנאשם להוציא את משפחתו של הנאשם מהאולם (ר' בע' 21 ש' 16 ואילך לפרוטוקול). אוסיף, כי לא מן הנמנע, שמקין גם חשש שייפתח נגדו תיק נוסף, בגין עבירת סמים. לפיכך, לא מצאתי בשוני בגרסתו של מקין לעניין שתיית האלוהול, כדי לפגום בגרסה הכוללת שמסר.

15. והוא הדין גם באשר לעובדה, שבחקירתו הנגדית אישר מקין, כי הוא טען בעבר בפני שופט המעצרים שהחוקרים איימו עליו בחקירתו, אף שלא כך היה. ב"כ הנאשם טען, כי הדבר מצביע על חוסר מהימנותו של מקין עד כדי שאין ליתן משקל לדבריו, אך נחה דעתי, כי אין באמור להעלות את החשש, שמקין גם בדה את עצם מעורבותו של הנאשם בשוד. בעניין זה, עומד לפני הסברו של מקין, כי עשה כן משום שקיווה שהדבר יסייע לו להשתחרר מהמעצר (**"אז הייתי עצור ימים ... הייתי בהרגשה שבכל רגע אשתחרר. חשבתי שזה יעזור לי"**, בע' 19 ש' 12-14 לפרוטוקול מיום 2.4.15).

16. כאן המקום לציין, כי ב"כ הנאשם העלה טענות שונות באשר לאופן חקירתם של החוקרים שבתאי וחיים את מקין, אך אני מוצא, כי גם דין של טענות אלה - להידחות. צפיתי בקלטת הווידאו של החקירה (במוצג ת/17א) וכן האזנתי לקלטות האודיו של תרגילי החקירה (תרגיל חקירה של החוקר שבתאי במוצג ת/18א ותרגיל חקירה של החוקר חיים במוצג ת/19א), והתרשמתי היא, כי החקירה התנהלה כשורה, מבלי שהופעל על מקין לחץ בלתי סביר או חריג. אשר לטענת ב"כ הנאשם, כי מקין הפליל את הנאשם משום שהובטח לו שהדבר יסייע בהפחתת עונשו, ניתן לראות, כי כל שאמרו החוקרים למקין, היה, כי פרטי האירוע ידועים להם וישנן ראיות נגדו, ומשכך, מוטב לו להודות ולספר את כל אשר התרחש, שכן בית המשפט יראה זאת בעין טובה יותר. הא ותו לא. כך, למשל, אמר החוקר שבתאי: **"עשינו**

שיעורי בית, אנחנו יודעים בדיוק מה היה, מי נגד מי, הכל אנחנו יודעים, לא סתם באת לפה" ... "אני יודע עם מי יצאת מהכפר, באיזה אוטו יצאת מהכפר ... יש לי בתיק חקירה הכל, איפה, איפה עצרת את הנהג מונית ... מי ישב מקדימה, מי ישב מאחורה, אני לא אומר לך סתם מי ישב מאחורה כי אתה לא היית שם לבד" (החוקר שבתאי בע' 3 ש' 2-3 ובע' 5 ש' 29-6, במוצג ת/18). אמירות דומות נאמרו למקין גם ע"י החוקר חיים: "שאף אחד לא יעבוד עליך, המצב לא טוב ... את כל התמונה אנחנו כבר מודעים. האמת, רק היא זאת שתוציא אותך מהסיפור הזה כמה שיותר טוב ... מה אתה רוצה? יבואו יגידו, תראה את זה, גם כן הלך נתן מכות לנהג מונית וגם אחר כך בא בחקירה עוד משחק משחקים?" (במוצג ת/19, ע' 2 ש' 26-1).

17. לפיכך, נחה דעתי, כי החוקרים ביצעו את תפקידם כדבעי וכי לא נפלו פגמים בדרך שבה חקרו את מקין. בפרט, אומר באשר לבכיו של מקין במהלך החקירה, כי זוהי תגובה טבעית לסיטואציה בה היה נתון וכי מצפייה והאזנה לקלטות החקירה, עולה, שבכיו זה לא בא בעקבות לחץ של החוקרים אלא בשל הפחד מתגובתו של אביו ולנוכח ההבנה, כי הסתבך. וראו לדוגמה את דבריו לחוקר שבתאי "אבא שלי יודע שאני פה אחי, הלך עלי" (בע' 2 ש' 38, במוצג ת/18) וכן את דבריו בחקירתו הנגדית, שם הסביר, כי בכה בחקירתו משום שהתרגש "מהמצב שאני עומד בו" (בע' 28 ש' 14 לפרוטוקול מיום 2.4.15). כן ישנו הסברו של מקין, כי הדבר שגרם לו להודות בביצוע השוד, היה העובדה שנאמר לו ע"י החוקר חיים, שיש טביעת אצבע שלו בתוך המונית ו"אני יודע את זה שיש לי טביעות אצבע" במונית (בע' 20 ש' 30 לפרוטוקול).

18. כידוע, סעיף 54א(א) לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971 (להלן - פקודת הראיות), קובע, כי "בית המשפט לא ירשיע נאשם על סמך עדותו היחידה של שותפו לעבירה, אלא אם מצא בחומר הראיות דבר לחיזוקה; ואולם אם היה השותף עד מדינה - טעונה עדותו סיוע". ב"כ הנאשם טען בהקשר זה, כי מקין עונה על ההגדרה של "עד מדינה" ומשכך נדרשת תוספת ראייתית מסוג סיוע כדי להרשיע על סמך עדותו. ברם, כפי שנידון לעיל, לא הובטחה לו טובת הנאה בתמורה להפללתו של הנאשם ואין המדובר בסיטואציה של עד מדינה. מכל מקום, ולמעלה מן הצורך, אני מוצא, כי במקרה דנן ישנן ראיות מחזקות לגרסתו של מקין, בעוצמה המגיעה כדי סיוע.

19. תחילה, ישנם הדברים שמסר אייהם בהודעתו במשטרה. זו הוגשה לאחר שבפתח חקירתו הראשית ע"י ב"כ המאשימה, נשאל אייהם האם הוא יודע מדוע הוא זומן לבית המשפט, והשיב: "להעיד לטובת הנאשם ... יש טעויות בסיפור מהשותף השלישי שהוא דיבר עליו וזה לא נכון" (בע' 58 ש' 32 עד ע' 59 ש' 2 לפרוטוקול מיום 7.5.15). כן לא זיהה את עצמו בסרטון המתעד את חקירתו במשטרה (בש' 13) וכאשר נשאל על השוד, טען באופן חוזר ונשנה, כי אינו זוכר מה התרחש באותו ערב וכך גם אינו זוכר מה מסר בחקירתו במשטרה. לנוכח תשובותיו אלה, נעתרתי לבקשת ב"כ המאשימה והכרזתי על אייהם כ"עד עוין" (ב"כ הנאשם הותיר זאת לשיקול דעתו של בית המשפט). בחקירתו הנגדית ע"י המאשימה, חזר אייהם וטען, כי "החוקר כתב לא נכון" וכי הוא אמר לחוקר, שהנאשם הוריד אותם בתחנת האוטובוס "והלך" (בע' 60 ש' 24-21). כשנשאל מדוע הוא נמצא במאסר, השיב: "יש לי תיק שוד מזוין אבל לא שדדתי" (בע' 61 ש' 9). בהינתן תשובותיו אלה, וחרף התנגדותו של ב"כ הנאשם, קיבלתי את בקשת ב"כ המאשימה להגשת הודעתו של אייהם במשטרה, לפי סעיף 10א לפקודת הראיות.

20. בהודעתו (אשר סומנה כמוצג ת/24), מסר אייהם, כי הרעיון לשדוד לא היה שלו. אייהם מסר, כי הוא ישב עם

הנאשם ומקין ברכבו של הנאשם, בתחנת הדלק בפונדק אלביס, ואז **"התחילו כל אחד להוציא רעיון איך נביא כסף והתחיל השמן [מקין] להגיד 'בוא נעלה במונית וניקח אותו מפה לעין ראפה ולפני שנרד ניתן לו מכה וניקח את הכל ונצא'"** (בש' 44-40). בהגיעם לנווה אילן, יצאו מקין והוא לטרמפיאדה והנאשם חיכה להם ברכבו **"בכיכר, איפה שעומד הגרר"** (בש' 79). לדבריו, הם לא חיכו הרבה זמן למונית, כ-10 דקות (בש' 110) ואז **"התחיל השמן [מקין] להגיד 'בוא נמצא מקום אחר'"** (בש' 112 ובש' 114).

21. המאשימה ביקשה להעדיף את גרסתו המוקדמת של אייהם במשטרה על פני גרסתו המאוחרת בבית המשפט, ואילו ב"כ הנאשם ביקש לדחות את גרסתו של אייהם במשטרה. בשאלה אילו מהגרסאות יש להעדיף, אני מוצא, כי הכף נוטה לטובת הודעתו במשטרה. ניתן לראות, כי עדותו של אייהם בבית המשפט הייתה מתחמקת. אייהם לא שיתף פעולה ותשובותיו לשאלות שנשאל התאפיינו בחוסר היגיון ולא השתלבו זו עם זו. הן הותירו בי את הרושם, כי השינוי שחל בגרסתו נבע מכך שאין זה נוח לו לסבך את הנאשם, לאחר שכבר סיים את משפטו והוא מרצה את עונשו. הדוגמה הבולטת ביותר לעין, הייתה כאשר נתבקש לאשר את זהותו בסרטון החקירה שלו, אז בכלל הכחיש אייהם שהוא הנחקר, בטוענו: **"זה פוטושופ"** (בע' 67 ש' 32). חוסר היגיון לא מבוטל ניתן למצוא גם לגופה של גרסתו בבית המשפט, שם טען, כי מקין והוא נסעו עם הנאשם לפונדק אלביס כדי לשתות, ולאחר מכן, הסיעם הנאשם לתחנה במחלף הראל ו**"הוא הלך הביתה"** (בע' 70 ש' 6). אז, עצרו השניים מונית במחלף הראל וחזרו לכפר. אם אכן כך, עולה השאלה, מדוע מלכתחילה לא נסעו אייהם ומקין עם הנאשם ישירות לכפר? שהרי ברור, כי אין כל היגיון בנסיעה למחלף הראל כדי לנסוע לכפר, משמדובר בנסיעה הלך חזור (הכפר עין ראפה נמצא בדרך למחלף הראל). ההסבר שסיפק אייהם לתהייה זו, לא הניח את הדעת, וזאת, בלשון המעטה: **"כי הייתה לו תקלה באוטו ... אם ימשיך לנסוע היה נזק"** (בש' 9). אדרבה, אם אכן הייתה תקלה ברכבו של הנאשם, ודאי, שלא היה כל היגיון שהנאשם יאריך את מסלול נסיעתו ויסיע את אייהם ומקין למחלף הראל. לאחר שעומת עם הקושי שבדברים אלה, העלה אייהם הסבר חדש: **"אבל לא רציתי לנסוע לבית"** (בש' 10).

22. אוסיף, כי גם אין זה הגיוני, שאייהם לא יזכור, שהוא הודה במשפטו שלו, שהשלושה ביצעו יחדיו את שוד נהג המונית. בהקשר זה, מוצא אני חשיבות בעובדה שאייהם היו מיוצג במשפטו ע"י עורך דין, שכן הדבר מחליש את טענתו, כי לא ידע במה הודה במסגרת הסדר הטיעון. מכל מקום, יש לשים לב, כי בצד הכחשתו החוזרת ונשנית של אייהם את עצם מעשה השוד (**"לא היה שוד בכלל. אף אחד לא שדד"**, בע' 69 ש' 21), הרי שבשלב מסוים הוא אמר מבלי משים: **"אחרי השוד הוא [מקין] אמר וואלה רציתי כסף התחיל לבכות לי"** (ההדגשה שלי - א' כ') (בע' 71 ש' 6). בהמשך, לשאלת בית המשפט, כבר טען: **"אני אומר משהו כזה מקין ואני אשמים ואחמד לא"** (בע' 72 ש' 3). יש בתשובה זו לחזק את הרושם, כי הימנעותו של אייהם מלחזור על העובדות בהן הודה במשפטו שלו, לא נבעה משכחה או מכך שלא הוסבר לו על מה הוא חותם, אלא אך מחוסר רצונו לסבך את הנאשם. בכלליות, אומר, כי לכל אורך עדותו בפני הותיר אייהם רושם רע, שהתבטא בהתחמקותו מלהשיב לשאלות שנשאל, בשכחה שאחזה בו ובתשובות הלא הגיוניות שסיפק כאשר כן השיב.

23. למול עדותו המבולבלת ומלאת הסתירות של אייהם בבית המשפט, עומדת הודעתו הקוהרנטית והמפורטת במשטרה, שם כאמור, ציין במספר הקשרים, כי הנאשם נטל חלק במעשה השוד. כך, סיפר על עצם העלאת הרעיון, כי **"התחילו כל אחד [מקין והנאשם] להוציא רעיון איך נביא כסף"** (במוצג ת/24, ש' 44-40) וכן על תפקידו של הנאשם במהלך השוד, לשמש כרכב המילוט. תיאוריו המפורטים, היכן המתין הנאשם בזמן שהיו בשתי הטרמפיאדות,

מעידים על האותנטיות של הדברים שמסר במשטרה, ועל אמיתות תכנם. כך, מסר, כי כשהיו בנווה אילן המתין להם הנאשם **"בכיכר, איפה שעומד הגרר"** (במוצג ת/24, ש' 79) וכי כשהיו במחלף הראל חיכה להם הנאשם **"מלמטה קצת כאילו לאמצע הכביש על המעקה. היה חונה, היה יושן גם"** (במוצג ת/24, ש' 68). כן אפנה לאמירתו הספונטית של אייהם בפתח חקירתו, לאחר שנשאל האם נסע במונית יחד עם מקין, אז אמר: **"אכלנו אותה"** (בש' 33). אציין, כי ב"כ הנאשם העלה את הטענה, שאייהם הפליל את הנאשם לאחר שהובטח לו ע"י סנגורו כי אם יודה, הוא יישלח לגמילה (בסעיף 23 לעיקרי סיכומי בכתב). ואולם, מעבר לכך שטענה זו לא הוכחה, הרי שאין בה להסביר את העובדה, שאייהם הזכיר את הנאשם כשותף למעשה השוד, כבר בחקירתו במשטרה. מכל מקום, לא מצאתי, שישנו חשש מפני הפללת שווא, ובהקשר זה, אדגיש את העובדה, שאייהם ייחס למקין - ולא לנאשם - את ההצעה לנסוע עם מונית לעין ראפה ולשדוד שם את הנהג.

24. כידוע, הלכה פסוקה היא, כי אמרה של שותף במשטרה המתקבלת מכוח סעיף 10א לפקודת הראיות, ובית המשפט נותן בה אמון, יכולה לשמש כתוספת ראייתית: **"עדות הטעונה תוספת יכולה לשמש 'תוספת' (לעדות אחרת הטעונה תוספת); ובית המשפט אינו מנוע מלמצוא 'סיוע', 'דבר-מה נוסף' או 'דבר לחיזוק' - הכול לפי העניין - לעדותו של שותף לעבירה, בעדותו של שותף אחר לאותה עבירה. ככלל, עדות הטעונה תוספת מהווה 'ראיה עיקרית' לביסוסה של הרשעה, וה'תוספת' הדרושה לה באה אך לחזק את משקלה על-ידי סילוק החששות למהימנותה. בתור שכזו - אין טעם ואין הצדקה לשלול ממנה את הכוח לשמש אך 'תוספת' במקום שדרושה כזו. אשר-על-כן, רשאי היה בית המשפט למצוא בעדותו של כל אחד מהעדים ה'שותפים' - 'תוספת' מספיקה לתמיכת עדותם של השותפים האחרים, ולבסס את ההרשעה על-פי משקלן המצטבר של עדויות אלו לבדן, ואילו הצבעה על התנהגות מפלילה ושקרים במהלך החקירה באה אך להגדיש את הסאה ולמעלה מן הצורך"** (ע"פ 804/95 גרינברג נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 28.12.95, בע' 207).

25. לפיכך, אני קובע, כי הודעתו של אייהם במשטרה מהווה "דבר לחיזוק" גרסתו של מקין. יתר על כן, היא אף מהווה תוספת ראייתית מסוג סיוע, בהינתן שהיא מקיימת אחר שלוש הדרישות המצטברות הבאות: מדובר בראיה "עצמאית ונפרדת" מאמרותיו של מקין; היא מתיישבת עם גרסתו ותומכת בה בנקודה מרכזית ומהותית; והיא קושרת את הנאשם לביצוע העבירה המיוחסת לו (ר' בע"פ 5002/09 מדינת ישראל נ' ז'אנו, ניתן ביום 2.12.10, בפסקה 36). כאן המקום לציין, כי ער אני להבדלים הקלים בגרסאותיהם של מקין ואייהם בדבר השאלה מי מהם העלה את עצם הרעיון לשדוד נהג מונית. כך גם לא נעלם ממני, שמקין טען, כי השניים המתו בתחנת האוטובוס בנווה אילן כשעה ואילו אייהם טען, כי דובר בכ- 10 דקות. ברם, החשוב לענייננו הוא בכך שהשניים תיארו את חלקו של הנאשם במהלך השוד באותו אופן, וכי בדומה לגרסתו של מקין, גם אייהם מסר, שהנאשם נטל חלק בתכנון כיצד להשיג כסף וכי הרעיון לנסוע לתחנת האוטובוס במחלף הראל היה של מקין (במוצג ת/24, ש' 114).

26. תוספת ראייתית נוספת לגרסתו של מקין, אני מוצא גם בגרסתו הלא משכנעת של הנאשם ובשקריו לכל אורך חקירתו במשטרה ובבית המשפט. ב"כ הנאשם טען, כי גרסתו של הנאשם הייתה **"עקבית, מדויקת ונצמדת לאמת"** (בסעיף 54 לסיכומי בכתב), אך נראה, כי ההיפך הוא הנכון. כפי שיפורט להלן, גרסתו של הנאשם לקתה בחוסר עקביות ובחוסר היגיון באופן הפוגם במהימנותה. תחילה, ניתן לראות, כי הנאשם שינה את גרסתו בהתאם לראיות שהוצגו בפניו. כך, בחקירתו הראשונה ביום 2.11.14, טען הנאשם, כי בערב האירוע הוא ישב במכולת בכניסה לכפר עין נקובא, **"שעתיים מהשעה 20:00 עד 21:30 אפילו"** (במוצג ת/1א, ש' 45-46) ולאחר מכן, **"עשיתי סיבוב"** ברכב

בכפר, לבדו. אחר כך הסתפר בכפר, התקלח ונסע לעין ראפה בסביבות השעה 22:00-22:30, לפגוש את המוסכניק שלו, כדי לקבוע אתו **"מתי לבוא אליו ביום ראשון"** (בש' 57). לפני שהגיע למוסכניק, פגש בשני חברים שלו ועצר לשוחח עמם בצד הדרך. אז שמעו את נהג המונית צועק לעזרה והלכו לסייע לו (יצוין, כי אף שהקלטת האודיו של החקירה החלה בשעה 12:36, החקירה עצמה החלה מאוחר יותר, בשעה 13:18. ראו בדקה 58 להקלטת האודיו של החקירה, במוצג ת/ה1).

עולה, כי חרף גרסתו המפורטת למדי לגבי מעשיו בערב האירוע, נמנע הנאשם מלספר על כך שהוא הסיע במהלך הערב את מקין ואייהם לפונדק אלביס ואחר כך למחלף הראל. גם כאשר נשאל במפורש, האם ראה את מקין באותו ערב, השיב הנאשם בשלילה (בש' 83).

27. לאחר שנאמר לנאשם ע"י החוקר, **"אני יודע איפה יושבת במונית ואיפה מקין יושב"** (בש' 89) ביקש הנאשם לשוחח עם החוקר מבלי שדבריו יועלו על הכתב. השניים יצאו מחוץ לחדר החקירות והחוקר המשיך להקליט את השיחה, ללא ידיעתו של מקין. מקין אמר לו, כי בערב האירוע, בסביבות 23:00, הוא הסיע את מקין ואייהם לתחנת האוטובוס במחלף הראל, לאחר שביקשו זאת ממנו. לאחר מכן, נסע לעין ראפה כדי לשים את הרכב שלו אצל המוסכניק לצורך טיפול, ומתוך כוונה, לחזור ביום ראשון בבוקר לקחת אותו (במוצג ת/ה1 ובדקה 1:16:35 למוצג ת/ה1). בדרך לביתו של המוסכניק הוא ראה שני חברים שלו (מוחמד ברהום ונאג'י רומאן) ונעצר לשוחח איתם. כעבור זמן, ראה את המתלונן יורד מהעלייה וצועק "משטרה". על דברים אלה חזר הנאשם עם חידוש החקירה בחדר החקירות וכך גם בפתח חקירתו הבאה, שהתקיימה ביום 5.11.14 (במוצג ת/ה2). במוצגים ת/ה2 ו-ת/ה2 מופיע התמלול המלא של החקירה).

במאמר מוסגר אציין כאן, כי לא מצאתי כל פגם בכך שהנאשם לא הוזהר כשיצאו מחוץ לחדר החקירה ומקובלים עליי דבריו של החוקר חיים, כי **"אם אני מבצע את החקירה במהלכה יוצא עם החשוד לתשאול, שיחה או כל דבר אחר אני לא מזהיר אותו מחדש"** (בע' 53 ש' 24-23 לפרוטוקול מיום 7.5.15). בנוסף, לא מצאתי פגם בעובדה, שהחוקר חיים לא כתב בהודעה את שמו של השוטר אשר נכנס לחדר החקירה בשלב מסוים ואמר לנאשם שהוא עצור וגם בעניין זה, מקובל עליי הסברו של החוקר שלומי חיים, כי **"אם זה חוקר שהוא שותף פעיל איתי בחקירה ברמה ששואל גם כן את השאלות ביחד איתי ונמצא איתי אז אני כותב, אבל אם זה מישהו שנכנס למעט זמן וזורק איזה מילה ואני לא צריך לייחס לזה משהו אז לא"** (בע' 51 ש' 27-25 לפרוטוקול מיום 7.5.15).

28. עינינו הרואות, כי הנאשם לא סיפר - לא לאחר שחודשה חקירתו ביום 2.11.14 ולא בתחילת החקירה הבאה ביום 5.11.14 - כי הוא הסיע את מקין ואייהם גם לפונדק אלביס. רק לאחר שבהמשך החקירה, בוצע לנאשם תרגיל חקירה במסגרתו נאמר לו ע"י החוקר שבתאי, כי אזור פונדק אלביס בנווה אילן מצולם וישנו צילום של רכבו חונה שם בערב האירוע ליד משאית, במשך כחצי שעה (כאשר הלכה למעשה לא היה צילום כזה, ר' מזכרו של החוקר, במוצג ת/ה20), סיפר לפתע הנאשם, כי הוא אכן היה בפונדק אלביס, בסביבות השעה 22:00-21:30: **"אני תמיד הולך לאלביס כל שבוע חייב ללכת לאלביס לשבת שם"** (במוצג ת/ה2, ש' 147 וש' 167). לשאלה, מדוע לא אמר זאת קודם לכן, השיב את התשובה התמוהה: **"כי זה לא שייך לזה"** (בש' 149). גם הסברו של הנאשם מה עשה במקום חצי שעה, היה לא שגרתי. הנאשם מסר, כי לאחר שמקין ואייהם ירדו מהרכב, הוא נשאר לישון בו. לשאלה מדוע, השיב,

כי "אני רגיל כך" (בש' 156 למוצג ת/2א ובע' 3 ש' 5 למוצג ת/2ו). בהמשך, הרחיב בעניין זה: "אתה צודק שאני ומקין ואייהם היינו באלביס, אבל נשבע לך באלוהים שאני לא משקר, ירדו מהאוטו הלכו ואני ישנתי, לא יודע מה הם רוצים לעשות, חזרו אחרי 40, 50 דק, העירו אותי הייתי ישן, אמרתי להם איפה הייתם? ... הלכו ברגל לטלסטון וחזרנו". מפונדק אלביס, נסע עם מקין ואייהם "לדרך שורש" ומשם "חזרנו לכפר" (בש' 161-177). בחקירתו הנגדית בבית המשפט, הציג גרסה חדשה, והיא, כי בפונדק אלביס, מקין ואייהם הלכו לקנות אלכוהול והוא המתין להם ברכב, ו"חיכיתי וחיכיתי עייף ונרדמתי" (בע' 73 ש' 23 לפרוטוקול מיום 7.5.15).

29. אני מוצא, כי בחירתו של הנאשם שלא לחשוף את העובדה, שהסיע את מקין ואייהם לפונדק אלביס ולאחר מכן למחלף הראל, ולספר זאת בהדרגה, רק "בלית ברירה", לאחר שנאמר לו שישנן ראיות מפלילות נגדו - נזקפת לחובתו. העובדה, שתיאר בפירוט רב את מעשיו בערב האירוע אך השמיט את העובדה החשובה ביותר, כי הסיע את מקין ואייהם לשני מקומות שונים באותו ערב, אינה יכולה אלא להוביל למסקנה, כי הוא ביקש להסתיר את השתתפותו בביצוע השוד. ההסבר שסיפק הנאשם לשתיקתו בנושא, "כי זה לא שייך לזה" (במוצג ת/2א, ש' 149) הינו בלתי מתקבל על הדעת: הכיזד תיאורו המפורט, כי ישב במכולת של הכפר, הסתובב בכפר ברכב, הסתפר והתקלח, "שייך" לנושא החקירה, ואילו הסעתם של מקין ואייהם "אינה שייכת"? הצדק עם ב"כ המאשימה בעניין זה, כי הסתרה זו הינה "הסתרה שמטרתה אחת, להסתיר את המעורבות של הנאשם בשלב הראשוני של האירוע" (בע' 51 ש' 20-23). בנוסף, יש לשים לב, כי בחקירתו במשטרה, טען הנאשם, כי מקין ואייהם ביקשו ממנו שסיע אותם למחלף הראל כדי "להביא כסף ממישהו" (במוצג ת/1א, ש' 128) אך בחקירתו הנגדית בבית המשפט כשנשאל את אותה השאלה, השיב: "אין לי תשובה" (בע' 74 ש' 1 לפרוטוקול מיום 7.5.15).

30. יתר על כן, ניתן לראות, כי גרסתו של הנאשם לקתה בחוסר עקביות ובחוסר היגיון, גם לגבי סיבת נוכחותו בסמוך למקום בו בוצע השוד. כך, בחקירתו הראשונה, טען הנאשם, כי הוא נסע לעין ראפה כדי "לראות את המוסכניק מאהר מתי לבוא אליו ביום ראשון ... הלכתי להגיד לו שביום ראשון אני בא לעשות טיפול" (במוצג ת/1א, בש' 57). גרסה זו תמוהה למדי, שכן מדוע שייסע הנאשם במיוחד לצורך זה, בשעה 22:30 בלילה, במקום פשוט לתאם את הדברים בטלפון? ואכן, הנאשם לא דבק בגרסתו זו, ובהמשך אותה חקירה, מסר, כי הוא בכלל רצה להשאיר את הרכב אצל המוסכניק לצורך טיפול, "ואני אחזור ביום ראשון בבוקר בשעה עשר או אחת עשרה ואעשה לו טסט" (במוצג ת/1ד, בע' 1). על כך חזר בחקירתו הבאה (ביום 5.11.14) בשינויים קלים: הנאשם מסר, כי לאחר שהוא הסיע את מקין ואייהם למחלף הראל, "בדרך לכפר נזכרתי שצריך האוטו שלי לתת לו למוסכניק בעין ראפה ... ואני הייתי מדבר עם המוסכניק לפני כמה ימים שאני רוצה לתת לו את האוטו שלי ביום שבת, הגולף הלבן. אמר לי בצהריים אמרתי לו בסדר" (במוצג ת/2א, ש' 19-21). ואולם, בהמשך החקירה, לשאלה, מתי שוחח עם המוסכניק, טען, כי היה זה "ביום שישי, וביום שבת כשהוא נכנס לאבו גוש עצרתי אותו ודיברתי אתו ... בבוקר בשעה 10:00, אמר לי בצהריים בשבת" (בש' 73-75). הנאשם אישר, כי הוא לא שוחח עם המוסכניק לפני שנסע אליו בשעה 22:30 בלילה (בש' 79).

31. ברור, כי אין זה הגיוני, שהנאשם יגיע לביתו של המוסכניק בשעה 22:30 בלילה מבלי לתאם זאת קודם לכן, ובמיוחד משום, שלגרסתו, השניים קבעו בכלל להיפגש בשעות הצהריים. אך למעלה מכך, ניתן לראות, כי עצם גרסתו של הנאשם לפיה הוא קבע לטפל ברכבו אצל המוסכניק, נסתרה על ידי המוסכניק עצמו, מאהר ברהום. ברהום מסר בחקירתו במשטרה (אשר הוגשה בהסכמת ב"כ הנאשם כעדות ראשית), כי הוא כלל לא שוחח עם הנאשם באותו יום

שבת והפעם האחרונה בה התקשר אליו הנאשם הייתה בכלל 4 חודשים קודם לכן (במוצג ת/21, ש' 51). לשאלה, האם הנאשם היה בביתו או אמר לו שהוא רוצה להביא לו את הרכב לטיפול, השיב ברהוט במילים "מה פתאום": "לא, רק לפני ארבעה חודשים. לפני חודשיים האוטו שלו היה עומד ליד המכולת בכניסה לכפר ושאל אותי 'למה אתה לא רוצה לטפל לי באוטו?' ואמרתי לו שאני לא רוצה עסק איתך" (בש' 54-55 וש' 67).

32. בהמשך לכך, גם גרסתו של הנאשם, כי בסמוך לביתו של המוסכניק, הוא ראה שני חברים שלו ו"עצרתי ליד האוטו שלהם, זה מוחמד ברהוט ונאג'י רומאן" - נסתרה. כך, אף שהנאשם טען, כי הוא שוחח עם השניים "בערך חצי שעה משהו כזה" (במוצג ת/2א, ש' 27-28), הרי שבהודעתו במשטרה (אשר הוגשה בהסכמת ב"כ הנאשם) שלל זאת מוחמד ברהוט וטען, כי הוא כלל לא מכיר את הנאשם, גם לא ראה או שוחח עמו באותו ערב (במוצג ת/15, בש' 93). לדברי ברהוט, הוא בכלל הסיע את נאג'י לביתו, ובדרך ראה את המתלונן צועק לעזרה ונתן לו את הפלאפון שלו כדי שיתקשר למשטרה. כאשר נשאל האם נאג'י היה עם הנאשם באותו זמן, השיב ברהוט בספונטניות: "נאג'י היה אצלי באוטו, איך הוא יכול להיות עם שני אנשים ביחד" (בש' 97). יש באמור למוסס את טענתו של הנאשם, כי בזמן ביצוע השוד הוא היה עם ברהוט ונאג'י.

33. אציין, כי ב"כ הנאשם הלן על כך שהמשטרה לא חקרה את נאג'י, אך אני מוצא, כי השאלה שיש לשאול היא, מדוע הנאשם לא זימן אותו להעיד לטובתו, אם מדובר בחבר שלו אשר יכול לתמוך בגרסתו? בהינתן שבכוחו היה לאמת את גרסתו ולסייע להגנתו באופן משמעותי, נראה, כי הימנעותו של הנאשם מלזמן את נאג'י להעיד לטובתו (כמו גם הימנעותו מלחקור את מוחמד ברהוט בחקירה נגדית), יוצרת הנחה לרעתו. היא מקימה את הרושם, שלא היה בעדויות אלה כדי לסייע להגנתו וכי אם הן היו מובאות, היה בהן לפעול נגדו. הימנעותו זו מקבלת משנה תוקף בשים לב לכך, שגרסתו של מוחמד ברהוט כי הבחין במתלונן בזמן שנסע ברכב יחד עם נאג'י (להבדיל מגרסתו של הנאשם לפיה השלושה הבחינו במתלונן צועק לעזרה בעת ששוחחו בצד הדרך) משתלבת היטב עם גרסתו של המתלונן, כי לאחר שהצליח לצאת מהרכב, הוא החל לרוץ במורד הכביש תוך צעקות "הצילו", "ואז בדיוק הגיעה פיאט אונו לבנה למקום עם שני חברי צעירים וביקשתי מהם לחייג למשטרה ואז חייגתי מפלאפון של אחד מהם" (במוצג ת/11, ש' 62).

34. נקודה נוספת שיש ליתן עליה את הדעת, נעוצה בדבריו של הנאשם, כי הוא שוחח עם מקין על השוד כאשר נסעו יחדיו לעבודתם במסעדה ביפו. מעניין, כי חרף דבריו של הנאשם עצמו, כי "באוטו לא היו הרבה עובדים. אני ומקין היינו מאחורה ואייהם והנהג היו מקדימה, הנהג מוהנד" (במוצג ת/1א, ש' 110-109), הנהג מוהנד מסר בהודעתו במשטרה (אשר הוגשה בהסכמת ב"כ הנאשם), כי הוא לא שמע כל שיחה על מעשה השוד, ו"רק דיברו על בחורות שהם יוצאים איתן" (במוצג ת/14, ש' 18). כן יש לשים לדבריו של מוהנד, כי השלושה הגיעו לעבודה "ביום שלישי ושבת", בכוחות עצמם, ברכב המאזדה השחורה של הנאשם, והם נסעו עם מוהנד "בימים רביעי חמישי ושישי" (בש' 14-15). זאת לעומת גרסתו של הנאשם, כי השלושה נסעו עם מוהנד "יומיים" לאחר האירוע (במוצג ת/1א, ש' 109) וכי הוא נסע לעבודה ברכב המאזדה לבדו (במוצג ת/2א, ש' 59).

35. בכלליות, אומר, כי אם אכן כגרסתו של הנאשם, הוא רק "עשה טובה" למקין ואייהם, בהסיעו אותם לפונדק אלביס ולאחר מכן למבשרת, אזי לא עולה כל סיבה נראית לעין, מדוע כטענתו, יבקשו מקין ואייהם "להפיל אותו"

ולהפלילו על לא עוול בכפו (במוצג ת/א, ש' 190). זאת במיוחד משום שלדבריו של הנאשם עצמו, לא היו ביניהם סכסוכים אלא "ויכוחים" על "דברים פשוטים", כגון באיזה שעה לצאת לעבודה (בע' 82 ש' 30 לפרוטוקול), ובשים לב לדבריו של מוהנד אסמר (אשר עבד עמם במסעדה ביפו), כי הנאשם הוא ש"סידר" למקין ואייהם את העבודה במסעדה (במוצג ת/א, ש' 22). בנוסף, אין להתעלם מהגרסה החדשה שהעלה הנאשם בחקירתו הנגדית בבית המשפט, והיא, כי הוא ביצע את כל הנסיעות הללו, כאשר הרכב אינו במצב תקין. כך, תחילה, טען, כי התגלתה תקלה ברכב "אחרי אלביס" אך מיד לאחר מכן חזר בו וטען, כי התקלה ארעה "לא אחרי שהלכתי לאלביס, אמרתי לפני ... שעתיים שלוש". הנאשם הבהיר, כי הוא תאם עם המוסכניק טיפול לרכב, ומאוחר יותר, גם ארעה תקלה ברכב: "דיברתי אתו לפני ואחרי הייתה תקלה" (בע' 75 ש' 24 ובע' 76 ש' 13-4 לפרוטוקול מיום 7.5.15). ברור, כי לא סביר, שאדם ייתן טרמפ רק מתוך "טובה" אישית וכשאין כל דחיפות בנסיעה - מעין ראפה לנווה אילן, משם למחלף הראל וחזור לעין ראפה - כאשר הרכב שלו אינו תקין ולדבריו שלו, כשנסע למבשרת "בכוח עליתי" ואח"כ "נסעתי עד הכפר שלי שמתי ניוטרל" (בע' 75 ש' 18-20).

36. כן אציין את העובדה, שבחיפוש שבוצע ביום 2.11.14 ברכב המאזדה שברשותו, נמצאה בדלת ימין הקדמית האלה באמצעותה בוצע השוד (במוצג ת/9), אשר קושרת גם היא, לכאורה, את הנאשם לאירוע. ניתן לראות, כי גם בנושא זה, שינה הנאשם את גרסתו בהתאם לשאלות שנשאל. תחילה, טען, כי אף אחד לא נסע אתו ברכב המאזדה: "רק אני" (במוצג ת/א, ש' 95-99). לאחר שנשאל, אם אכן כך, הכיצד נמצאה בה האלה שבאמצעותה בוצע השוד, נזכר לפתע הנאשם, כי הוא הסיע ברכב את מקין למספרה: "נזכרתי, שעלה איתי מקין בכניסה לכפר לספר, ואמרתי את זה לבלשים שהיו מחפשים באוטו שלי ... אולי מקין זרק אותו בתוך האוטו" (בש' 130-126).

37. לנוכח כל האמור לעיל, אני קובע, כי גרסתו הלא משכנעת, מלאת הסתירות והשקרים של הנאשם, מחזקת את גרסאותיהם של מקין (במשטרה ובבית המשפט) ושל אייהם (במשטרה), בדבר מעורבותו של הנאשם בשוד. כפי שנקבע לא אחת, "שקרי נאשם עשויים לחזק את גרסת התביעה 'מבחינה איכותית', ואף לשמש כסיוע לגרסת התביעה" (ע"פ 8754/13 סעדה נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 15.1.15, בפסקה 25). כך הם שקריו של הנאשם, הן בחקירתו במשטרה והן בעדותו בבית המשפט - אשר יש בהם אף להוות סיוע כנגדו: מדובר בשקרים מהותיים ובעלי ערך לעניין ביצוע העבירה (כי שוחח וקבע עם המוסכניק וכי פגש את נאג'י ומוחמד ברהום ליד מקום השוד. כן שיקר בתחילה בדבר הסעת אייהם ומקין לפונדק אלביס ולמחלף הראל); הנאשם שיקר בזדון ומתוך כוונה להעלים את האמת (כך עולה גם מן העובדה, שבחר שלא להעיד את נאג'י; לא לחקור בחקירה נגדית את מוחמד ברהום; ולא לשאול את המוסכניק בחקירתו הנגדית, האם שוחח וקבע עם הנאשם ביום האירוע); והשקרים הם ברורים וחד משמעיים והם הוכחו מתוך עדות עצמאית ולא מתוך עדות אחרת הטעונה סיוע (מתוך הודעתם של המוסכניק ושל מוחמד ברהום).

38. לפיכך, אני קובע, כי הנאשם ביצע את המעשים המיוחסים לו בכתב האישום.

כאמור, המאשימה ביקשה להרשיע את הנאשם כמבצע בצוואת, ולעומתה, טען, ב"כ הנאשם, כי גם אם יימצא שהנאשם ביצע את המעשים המיוחסים לו בכתב האישום, הרי שלכל היותר, ניתן להרשיעו בעבירה של סיוע (בגין הסעת השותפים הישירים). זאת מאחר שלטענתו, הנאשם "לא תרם תרומה פיזית בת ערך לביצוע העבירה" (בסעיף 29 לעיקרי הסיכומים). השאלה, מיהו מבצע בצוואת נידונה רבות בפסיקה והלכה חוזרת ונשנית היא, כי "מבצע בצוואת

הוא מי שנטל חלק ישיר ומהותי בביצוע העיקרי של העבירה ומשתייך 'למעגל הפנימי' של ביצועה, תוך שהוא מודע לעצם פעילותו בצוותא עם האחרים ומקיים את היסוד הנפשי הנדרש בעבירה. והכל תחת הנחה בדבר קיומן של תכנית משותפת ופעולות מקדמיות משותפות כתכנון וחלוקת תפקידים. לצורך הרשעת אדם כמבצע בצוותא של עבירה, במישור העובדתי לא נדרש כי הלה יבצע בעצמו את כל היסודות העובדתיים של העבירה, שכן המבצעים משולים יחדיו למי ש'משמשים גוף אחד לביצוע המשימה העבריינית', כאשר לכל אחד מהם תפקיד מהותי בביצוע" (בע"פ 2544/12 פטאפאה נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 4.8.14, בפסקה 12).

39. במקרה דנן, לא רק שהנאשם נטל חלק בתכנון השוד ובפעולות ההכנה שקדמו לו (רכש את האלה והשוקר החשמלי במשותף עם מקין ואייהם), אלא, שגם במהלך השוד עצמו, תפקידו היה משמעותי ביותר וכלל לא משני כפי שביקש להתייחס אליו: רכבו, הוא שאפשר את הוצאתה של התכנית העבריינית אל הפועל - על שני חלקיה - הן את החלק הראשון של ההגעה למקום ממנו יעלו מקין ואייהם על מונית והן את החלק האחרון של מילוט מקין ואייהם מזירת השוד. יתר על כן, מדבריו של מקין עולה, כי גם בזמן שהמתינו בטרמפיאדה למונית, היה לנאשם תפקיד חשוב: **"הוא [הנאשם] אמר לנו לעמוד בנווה אילן, הוא יחכה לנו ויסתכל על הכביש אם יש משהו ויעשה לנו באור, שנבין. אמרנו לו בסדר"** (במוצג ת/17, ע' 31 ש' 14-10). המשמעות היא, כי אף שהנאשם לא תקף בעצמו את נהג המונית, הרי שתפקידו היה דומיננטי ומהותי לא פחות משל מקין ואייהם. כל מעשיו המתוארים לעיל, הינם פעולות המהוות מעשים של מי שמצוי במעגל הפנימי של עבירת השוד. למעשה, הדברים בוצעו על פי תכנית מראש תוך חלוקת התפקידים בין השלושה ואם הנאשם לא היה מבצע את חלקו, ספק האם היה ניתן היה בכלל להוציא את התכנית העבריינית אל הפועל (ויצוין, כי למקין אף אין רישיון נהיגה, במוצג ת/16 ש' 40). משכך, אני קובע, כי הנאשם הינו מבצע בצוותא כמשמעותו בסעיף 29(ב) לחוק.

40. ואחרון - טענתו של ב"כ הנאשם לקיומם של **מחדלי חקירה** היורדים לשורש זכותו של הנאשם להגנה. בעניין זה, הצביע ב"כ הנאשם על שלל מחדלים, שלטענתו, הינם **"בלתי נסבלים"** ופגעו **"עד מאוד"** בהגנתו של הנאשם (בסעיף 40 לעיקרי הסיכומים). תחילה, הפנה ב"כ הנאשם לעובדה, שעדים לא נחקרו: עובדי תחנת הדלק, שיכלו להעיד על מצבם של מקין ואייהם, והאנשים שנכחו במקום האירוע וסייעו למתלונן. ב"כ הנאשם טען, כי הם היו יכולים לשפוך אור על מקום הימצאותו של הנאשם ועל זמן הגעתו לכפר, אך מסכים אני עם המאשימה, כי כיוון שהגיעו לזירה לאחר השוד, האפשרות שהיה בכוחם לתרום לבירור הסוגיות שבמחלוקת הינה אפסית. כפי שטען בטעם רב החוקר שלומי שבתאי, **"כאשר זה רלוונטי אנחנו באים וחוקרים אותם. כאשר בעיני החוקר זה נראה פחות רלוונטי, אנחנו פחות מתעסקים עם זה"** (בע' 42 ש' 13-12). ואכן, ניתן לראות, כי ביום 3.11.14, יום לאחר שהנאשם העלה בחקירתו הראשונה את הטענה, כי בזמן השוד הוא שוחח עם מוחמד ברהום, נחקר ברהום ע"י המשטרה (וכאמור, שלל את גרסתו של הנאשם).

41. הדברים נכונים גם באשר לטענתו של ב"כ הנאשם, כי המשטרה לא פעלה לאיסוף ראיות בזמן אמת כמתבקש ממנה (לא ביצעה תחקור של עדי ראיה בשטח, לא בדקה האם היו אנשים במכוניות שמספריהן נרשמו). בפרט, אציין לגבי הטענה שהמשטרה לא בדקה את המצלמות בנווה אילן ולאורך הגדר ביישוב טלסטון, כדי לבדוק **"האם הנאשם נשאר במקום או עזב מיד"** (בסעיף 10 לעיקרי הסיכומים), כי לא עלתה כל סיבה לעשות זאת, שכן הנאשם עצמו טען ששהה במקום למעלה מחצי שעה: **"אני ישנתי ... חזרו אחרי 40, 50 דק, העירו אותי הייתי ישן, אמרתי להם איפה הייתם? ... הלכו ברגל לטלסטון וחזרנו"** (במוצג ת/2א, ש' 162-161). כן לא מצאתי כי היה צורך לבצע

עימותים בין המוסכניק לבין הנאשם ובין הנאשם למקין ואייהם, ויש לזכור, כי השלושה נחקרו ע"י ב"כ הנאשם בחקירה נגדית. לבסוף, אומר, כי אני דוחה מכל וכל את הטענה, שחקירת המשטרה הייתה רשלנית ודלה וכי יש פסול בכך שהשוטר שהגיע לזירת האירוע לא רשם בדו"ח הפעולה (במוצג ת/12) את שמותיהם של המתנדבים שהגיעו עמו למקום ובכמה מתנדבים דובר. ודאי, שאין בכך כדי לפגום בהגנתו של הנאשם.

סוף דבר

42. אשר על כן, אני קובע, כי מעשיו של הנאשם מקיימים את היסוד העובדתי של עבירת השוד שיוחסה לו וכן מתקיים היסוד הנפשי הנדרש: היסוד הנפשי שבעבירת הגניבה (כוונה בשעת הנטילה לשלול את הדבר מבעליו שלילת קבע) וכן מודעות של הנאשם לטיב המעשה והתקיימות הנסיבות (כי מעשה האלימות נעשה כדי להשיג את הדבר הנגנב או כדי למנוע התנגדות לגנבה וכי הוא פועל בצוותא עם מקין ואייהם).

לפיכך, על יסוד קביעותי ומסקנותי דלעיל, אני מרשיע את הנאשם בביצוע עבירה של שוד, לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין.

ניתנה היום, ו' תמוז תשע"ה, 23 יוני 2015, במעמד הצדדים